

2006

Počítačové aplikace v terminologii -
Strojově snímatelný formát pro výměnu
terminologie (MARTIF) - Dohodnutá výměna

ČSN
ISO 12200
01 0508

Computer applications in terminology - Machine-readable terminology interchange format (MARTIF) - Negotiated interchange

Applications informatiques en terminologie - Format de transfert de données terminologiques exploitables par la machine (MARTIF) - Transfert négocié

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 12200:1999. Překlad byl zajištěn Českým normalizačním institutem. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 12200:1999. It was translated by Czech Standards Institute. It has the same status as the official version.

© Český normalizační institut, 2006

75637

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

ISO 639-2:1998 zavedena v ČSN ISO 639-2:2000 (01 0182) Kódy pro názvy jazyků - Část 2: Třípísmenný kód

ISO/IEC 646:1991 zavedena v ČSN ISO/IEC 646:1995 (36 9104) Informační technika - 7bitový kódovaný soubor znaků ISO pro výměnu informací

ISO 1087-2 zavedena v ČSN ISO 1087-2 (01 0501) Terminologická práce - Slovník - Část 2: Počítačové aplikace

ISO 3166-1:1997 zavedena v ČSN ISO 3166-1:1999 (97 1002) Kódy pro názvy zemí a jejich částí - Část 1: Kódy zemí

ISO 8601:1988 zavedena v ČSN EN 28601:1994 (97 8601) Datové prvky a formáty výměny - Výměna informací - Reprezentace data a času

ISO 8879:1986 zavedena v ČSN EN 28879:1995 (36 9825) Zpracování informací - Textové a kancelářské systémy - Standardní univerzální vyznačovací jazyk (SGML)

ISO/IEC 10646-1:1993 zavedena v ČSN ISO/IEC 10646-1:2002 (36 9143) Informační technologie - Univerzální víceoktetový kódovaný soubor znaků (UCS) - Část 1: Architektura a základní vícejazyčná úroveň

ISO 12083:1994 dosud nezavedena

ISO 12620:1999 dosud nezavedena

Poznámky k překladu

Celý základní (normativní) text je překladem anglického originálu ISO 12200:1999.

Příklady v následujících kapitolách a v přílohách jsou z důvodu zachování plného obsahu originálu a současně maximální jasnosti a přehlednosti řešeny tak, že příkladové termíny, poznámky atd. uváděné v anglickém jazyce jsou ponechány v původní anglické podobě. Příkladový materiál v jiných jazycích zůstává ve stejné podobě, jako je uveden v anglickém originálu. Názvy datových kategorií v tabulkách přílohy A jsou přeloženy do češtiny, jejich reprezentace ve formátu MARTIF je ponechána v angličtině.

Vypracování normy

Zpracovatel: NLPforge, s.r.o., IČ 26225514, RNDr. Pavel Smrž, Ph.D.

Technická normalizační komise: TNK 114 Terminologie. Principy a koordinace

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Jaromír Čížek

Strana 3

MEZINÁRODNÍ NORMA
Počítačové aplikace v terminologii -
Strojově snímatelný formát pro výměnu
terminologie (MARTIF) - Dohodnutá výměna

ISO 12200
První vydání
1999-10-01

ICS 01.020; 35.240.30

Úvod

..... 5

1 Předmět
normy

.. 6

2 Citované normativní
dokumenty..... 6

3 Termíny a
definice 7

4 Strukturování terminologické
informace..... 7

5 Terminologická hesla ve formátu
MARTIF..... 9

6 Kódování znaků a atribut
lang..... 22

7 Postupy
výměny 22

8 Definice typu dokumentu (DTD) pro
MARTIF..... 23

Příloha A (normativní) Reprezentace pomocí normalizovaných datových
kategorií..... 42

Příloha B (informativní) Značkování bibliografických
záznamů..... 87

Příloha C (informativní) Datové kategorie řazené podle příslušných generických identifikátorů a
atributů..... 97

Příloha D (informativní) Odlišnosti datového
modelování..... 102

Příloha E (informativní) Příklad dokumentu
MARTIF..... 103

Příloha F (informativní) Termíny a definice převzaté z ISO 1087-2 a z ISO

8879:1986..... 107

Příloha G (informativní) Kontakty pro dodatečné
informace..... 108

Bibliografie

..... 109

Rejstřík

..... 110

Rejstřík datových kategorií a odkazů uvedených v příloze
A..... 114

Strana 4

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních institucí (členů ISO). Práce na přípravě mezinárodních norem je obvykle prováděna prostřednictvím technických komisí ISO. Každá členská instituce zájímající se o předmět, pro nějž byla ustavena technická komise, má právo být v této komisi zastoupena. Práce se zúčastňují rovněž vládní i nevládní mezinárodní organizace spolupracující s ISO. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (International Electrotechnical Commission, IEC) ve všech záležitostech týkajících se normalizace v elektrotechnice.

Mezinárodní normy jsou navrhovány v souladu s pravidly určenými v Části 2 Směrnic ISO/IEC.

Hlavním úkolem technických komisí je připravit mezinárodní normy. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ke schválení. Pro vydání mezinárodní normy je požadován souhlas nejméně 75 % hlasujících členů.

Mezinárodní norma ISO 12200 byla zpracována technickou komisí ISO/TC 37 *Terminologie a jiné jazykové zdroje*, subkomise SC 3 *Počítačové aplikace v terminologii*.

Norma ISO 12200 byla zpracována technickou komisí ISO/TC 37 *Terminologie a jiné jazykové zdroje*, subkomise SC 3 *Počítačové aplikace v terminologii*.

Specifikace v této mezinárodní normě byly vytvořeny v úzké spolupráci s TEI (Text Encoding Initiative) a LISA (Localization Industry Standards Association).

ISO 12200 vychází z ISO 8879, SGML (Standard Generalized Markup Language). Týká se dohodnuté výměny a je navržena jako maximálně otevřená a pružná, aby pokrývala všechny typy a podoby struktur terminologických hesel, které se objevují v terminologických databázích a specializovaných slovnících.

Další části ISO 12200 mohou určit omezenější formáty výměny pro konkrétní účely. Cílem dalších částí by bylo umožnění převodu dat mezi systémy bez nutnosti zásahů. Další části ISO 12200 by určovaly formáty zpětně kompatibilní s touto mezinárodní normou, takže dokumenty odpovídající

strukturou dalším částem ISO 12200 by byly analyzovatelné pomocí definice typu dokumentu (DTD) určené v této mezinárodní normě, ale dokumenty odpovídající strukturou této normě by nemusely být analyzovatelné pomocí definice DTD určené v dalších částech ISO 12200.

Příloha A tvoří nedílnou součást této mezinárodní normy. Přílohy B, C, D, E, F a G jsou pouze informativní.

Strana 5

Úvod

Terminologická data jsou shromažďována, zpracovávána a uchovávána širokou škálou terminologických databázových systémů, od aplikací pro osobní počítače určené jednotlivým uživatelům až po serverové systémy terminologických databank provozované velkými společnostmi a vládními agenturami. Výměna terminologických dat mezi různými aplikacemi, systémy a hardwarovými platformami se stává stále více nezbytnou. Tato mezinárodní norma je navržena s cílem podporovat potřeby efektivní výměny dat.

ISO 8879, týkající se SGML (Standard Generalized Markup Language - standardní zobecněný jazyk pro značkování), poskytuje metody pro popis dokumentů. Namísto stanovování, jak bude dokument zobrazen na stránce, popisuje strukturní vlastnosti dokumentu a vzájemný vztah částí, z nichž je dokument složen. Je dobře známo, že SGML poskytuje jednotný univerzální popisný jazyk, v němž může být vyjádřeno mnoho dostupných systémů značkování tak, aby zjednodušilo převod textů (tedy informací) z jednoho programu či aplikace do jiného (jiné). Protože používání SGML roste, používá se tento jazyk, v souladu se záměrem tvůrců, stále více pro značkování textů sloužících výměně dat a vyhledávání informací, stejně jako pro kódování textů pro manipulaci v hypertextových prostředích.

Pro terminologickou práci jsou obecně relevantní následující mezinárodní normy: ISO 704, ISO 860, ISO 1087 a ISO 10241.

Strana 6

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma vychází z ISO 8879. Týká se dohodnuté výměny a je navržena jako maximálně otevřená a pružná, aby pokrývala všechny typy a podoby struktur terminologických hesel, které se objevují v terminologických databázích a specializovaných slovnících a mezi různých aplikacemi, operačními systémy a hardwarovými platformami. ISO 12200 je navrženo především pro použití s terminologickými daty, která mohou být ukládána, čtena, vyhledávána a zpracovávána počítačem. Nemí omezena na žádnou konkrétní softwarovou nebo hardwarovou konfiguraci.

Prvořadým účelem této mezinárodní normy je poskytnout radu programátorům a analytikům při navrhování exportního a importního programového vybavení pro datovou výměnu mezi terminologickými databázemi. DTD (Document Type Definition) stanovené touto mezinárodní normou dovoluje částečnou validaci výměnných souborů pomocí univerzálního analyzátoru SGML (tj. potvrzení, že daný dokument odpovídá struktuře dané tímto DTD).

POZNÁMKA Před počáteční výměnou mezi novými partnery může být nezbytná jistá úroveň zkoumání dat, jednání a přizpůsobení převodních procedur.

Tato mezinárodní norma může být rovněž použita k tvorbě převodních procedur odpovídajících datům kódovaným v souladu s ISO 6156. Je doporučeno, aby tato mezinárodní norma byla používána společně s ISO 12620.

Tato mezinárodní norma nestanovuje strukturu a funkci jednotlivých databází.

-- Vynechaný text --